

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE *¿HUMANOS O POSTHUMANOS?*

DISCURS DE MIQUEL-ÀNGEL SERRA

La Pedrera - Barcelona - 23 de març de 2015

Molt bona tarda a tothom

M'uneixo als agraïments dels que m'han precedit i voldria posar de seguida l'accent en alguns punts, que considero essencials en aquest debat.

En el primer capítol del llibre afirmo que “El **transhumanisme** vol introduir artificialment unes millores (genètiques, orgàniques, tecnològiques) en l'home amb l'objectiu declarat de fer-lo més feliç” i, més endavant, em pregunto “¿Estem preparats (per l'adveniment dels posthumans) o bé volem continuar sent homes, amb la nostra **dignitat inalienable**?”. Divendres passat es celebrà el dia internacional de la **Felicitat** i diversos experts n'opinaven. Em va semblar força escaient pel nostre debat el que deia el filòsof Norbert Bilbeny en La Vanguardia d'aquell dia “Més que arribar a tenir el que es desitja, ser feliç és el mateix fet de desitjar i ser-ne conscient i gaudir-ne.” I “l'aspiració de ser feliç és una compensació al fet de ser mortals”. La filosofia transhumanista afirma explícitament que el seu objectiu és assolir la **immortalitat**; per tant, si tal situació es donés, quina compensació necessitarien per ser feliços? No seria només un miratge, com un altre Dorian Gray, la seva suposada felicitat? L'home, com també dic, ha triomfat evolutivament perquè ha estat i és **cooperatiu**, no quan és egoista, condició aquesta incompatible amb la felicitat. Veig difícil que aquests posthumans, suposadament superiors a nosaltres, siguin, de debò, feliços i, més aviat, em temo que ens sotmetin als humans, inferiors, imperfectes i mortals, als seus desitjos.

En el tercer capítol del llibre, l'Albert i jo ens preguntem (numero 94): “És l'ésser humà, per primera vegada en la història, capaç de “dirigir” la seva pròpia **evolució genètica**, per no deixar-la com fins ara, en mans de l'atzar, per uns, o de la Providència, per altres?”. Aquest fet comporta una gran **responsabilitat**, com afirmà en la prestigiosa revista **Science** el passat dijous el Premi Nobel David Baltimore i altres 18 científics de primer nivell, tot fent quatre recomanacions de **prudència**. La filosofia transhumanista, com un altre modern Prometeu, pretén aquestes intervencions amb la finalitat expressa de suscitar una

nova espècie. Per això, cal estar alerta i intervenir per salvaguardar la dignitat i finalitat, intrínseca i última, del mateix ésser humà i evitar la nostra desaparició com a espècie.

En aquesta obra es recullen, al capítol segon, les tesis i comentaris de moltes persones preocupades pels reptes que ens plantegen aquests nous camins de la ciència i de la tècnica. Són, sens dubte, encomiables i legítimes les aspiracions de **millora** en aquelles situacions en què la persona humana està en una situació de debilitat, per exemple, per problemes de salut, sempre que es respecti a si mateixa, als altres éssers humans -els seus iguals, els seus germans-, a la Natura i, sobretot, que estigui oberta a l'Esperit. Només sent conscient de la seva dignitat i, a la vegada, prou humil per acceptar les seves limitacions, podrà l'ésser humà arribar a la felicitat, que no donen les coses materials.

Aquest debat manifesta la necessitat d'ajudar amb un **pensament** organitzat i sistemàtic a posicionar-nos **èticament** sobre el correcte ús de les innovacions que la ciència i les tecnologies emergents ens ofereixen quan encara som a temps de fer-ho. El ritme frenètic que marca el progrés en l'actual societat del coneixement i la informació, i les ànsies de domini que, freqüentment, l'acompanyen, no han de ser obstacle perquè reflexionem, com aquí es fa, per el **què**, el **perquè**, el **com** i el **per què** d'aquest mateix progrés, per tal d'assolir una societat més justa.

Per això, més que aspirar a **milloraments** innecessaris que ens facin "**posthumans**", cooperem per a que tots els **homes "millorin"** la seva situació actual. Un recent informe de Oxfam Intermón afirma que en el 2016, l'1% dels habitants del planeta posseiran més riquesa que el 99% restant. Apliquem doncs els nostres esforços, amb l'ajut dels avenços científic-tecnològics, en **revertir** aquestes **desigualtats** socio-econòmiques i educatives. Intervenim ara per a evitar un futur, de posthumans o no, en què certes oligarquies, més aviat econòmiques que polítiques, puguin oprimir una majoria, això sí, d'humans, com il·lustren alguns films recents i alerta també Oxfam Intermón.

Faig vots perquè totes les persones de bona voluntat s'impliquin i actuïn ara, per a que es pugui arribar a un **consens universal** en un ús de les tecnologies emergents que afavoreixi tots els éssers humans, respectant sempre la seva **identitat biològica** i la seva **dignitat personal**.

Moltes gràcies.